

HuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFi

Hungária fiataljai Ifjúsági rovat

Rakd el a HUFI minden számát úgy, hogy - mint kis „könyvecske” - a kezed ügyében legyen. A néprajz, néptánc, cserkészélet gyöngyszemeit gyűjtögetjük számodra!

Kellemes húsvéti ünnepeket!

Néptánc emlékkutató szerte a világból

Drága barátaim, tisztelt szétszórt kollégáim eme hozzászólásokat küldték be hozzám arra a kérdésemre, hogy **mi volt életük legszebb, legértékesebb táncélménye** (összefügg a következő oldalon található krónikával):

Tomori Markó (18 éves *Ezüst pitykés szólótánc díjas* 2011-2012):

„A legszebb táncélményem akkor történt, amikor tavalyelőtt márciusban, Argentínában voltam és az ottani Regös együttessel táncolhattam. Ezekre a napokra örök életemben emlékezni fogok, felejthetetlen élmény volt veletek magyarnak lenni!”

Berecz István (25 éves *néptáncos*, Budapest):

„Táncszaláncok történt. Temérdek ismerős, az ismeretlen is ismerős, mert a közös ének, a közös tánc együtt röpi a lelket. A társadalom különböző szegleteiből s az élet más-más szakaszaiból összesereglett népek. Mégis összeköti őket az a láthatatlan, amely történelmünk egy-egy fényesebb pillanatában össze tudott hozni szegénysorsút és jómódút, munkásembert és értelmiségit. - Betongarázs. Hideg, rideg, csúf. Mégis megtelik. Énekekkel, táncokkal. A hosszabb táncrendek között egy-egy kitüntetett pillanat. Ilyen volt ez is. Az egyik igen jó határon túli táncos húzott be Kodoba Florin vonójába valami nagybácska bankót. Lassút kért. Beindult a palatkai (mezőség) gépezet. Szaggatta a szívét az embernek. Volt, aki megkönnyezte. Táncosunk is, aki kezébe temetett arccal hallgatta. Aztán könnyes szemmel táncolt egy olyan korcsost (férfitánc), amelyet még nem láttam.”

Mérő Santucci Gábor (27 éves *São Pauló-i néptáncos*, Budapest):

Életem két legjobb táncélménye:

1. A 2006-ban, Argentínában megrendezett VIII. Dél-amerikai Magyar Néptáncszaláncokon a Magyar Házban (Hungária) részt vettem a megnyitó táncszaláncban, amelyet Makovinyi Tibor *Tibi* vezetett. Nagyon jó emlékek maradtak meg bennem ezen eseményről, amely felemelő hangulatban telt, és jó volt táncolni a barátokkal a szomszédos országokból (pl. Zókatival).

2. Egy másik igen kedves élményem a 2008-ban, a Petőfi Csarnokban megrendezett Csángó bál, ahol a fantasztikus műsor után több száz ember ropta a Gyimesi táncot, amely az egyik legismertebb magyar stílus. Ilyen hangulattal magyar táncszaláncban azóta nem találkoztam.

Pál István („Szalonna” *hegedűprimás*, MANE-Budapest):

A legemlékezetesebb az volt, amikor Samu bácsi, aki Szucsági kiváló táncos, táncolt a muzsikámra és odajött utána hozzám. Megfogta a kezemet és azt mondta, hogy ezért a muzsikáért szeretné azt nekem adni, ami számára az egyik legkedvesebb dolog. Levette a kalapját és a fejemre rakta. Hihetetlen érzés volt.

Bálint Irén Inci (*néptáncos-zenésznő, São Paulo*):

Gyönyörű táncélményeim vannak! Nehéz közülük egyet választani. De az a táncszalánc, amit a Válaszút együttes adott Lányi Gyurival, aki bennünket jött tanítani, az felejthetelen volt! Az volt az első táncszalánc, ahol a muzsikánk hangzása olyan volt, amilyennek lennie kellett. Az első jó élőzenés táncszalánc São Paulóban! Isteni érzés volt azt a zenét szolgáltatni! Sajnos, nincs róla felvétel.

Espinosané Benkő Teri (*HUFI rovatgazdánk, Buenos Aires-i néptáncos*, Budapest):

1995-ben ösztöndíjként voltam Magyarországon, először életemben. Áprilisban voltam a nemzetközi táncszaláncokon, és ott este a nagy mezőségi táncszalánc. Az élőzene, a párszáz ember, a közös tánc, ének... Olyan megfoghatatlan, elmagyarázhatatlan hangulat volt! Még most is, sok évre rá libabőrös leszek ha visszaemlékszem, mert az az első mindig különlegesnek marad meg az emlékezetemben.

Lipták Zsuzsi (18 éves *néptáncos*, Felvidék, Kassa):

Az uruguayi San Joséhoz kötöm a számomra egyik legszebb táncszalánc élményemet, ami egyben a leghosszabb is! Uruguayi barátainkkal éjfél körül kezdtük a bulit, mikor megérkeztek az argentinaiak! Óriási meglepetés volt, egyszerűen csak betoppantak, a hangulatot pedig csak fokozták! Életem leghosszabb táncszalánc volt, amit Edinek köszönhetek, reggel 9 óráig le sem ültünk! Voltak, akik ekkor ébredtek, és azt hitték, mi vagyunk a hamarkelők, pedig éppen csak akkor fejeztünk be egy kalotaszegit! Ekkor kaptam ajándékként egy trikót is, ami a kabalám lett. Köszönöm!

Makovinyiné Truppel Mariann (*hivatásos néptáncos*, Budapest):

Nekünk a Balett Intézet néptáncszaláncán szinte kötelező volt elmenni vagy a Kassákba, Timár mesterhez csütörtöknként, vagy a szombati belvárosi táncszaláncba, ahol Janek *Jocó* tanított. Itt ismertem meg rengeteg biharis és bartókos és egyéb táncost. Jó volt együtt énekelni, táncolni, ökörködni. Éreztük, hogy jó ide tartozni. Egy percig sem gondoltam, hogy más is kell a jó zenén, baráti társaságon és az áttáncolt estéken kívül...

És ez most saját, egyik legmeghatóbb korai táncszalánc emlékem:

Sebő Ferenc, ölében Luca lányommal (egyéves korában): Budapest 1994, a Kassák klubban. Akkor még nem is vettem tudomásul. Túl izgatott voltam a sok tánc után ahhoz, hogy felfigyeljek rá, de Sebes-

Havi „HUFImondat”:

„Egyetlen ember ellen elkövetett igazságtalanság fenyegetés az összes többi ember felé.”
(Montesquieu)

Olvasunk... és gondolkozunk:
Hangulat - és álmok...

1980. elején hagytuk el szüleimmel a drága Munró-i házat. Közvetlenül azelőtt jöttem haza az egyéves európai tanulmányutamról. Alig harminc napra rá elhunyt Édesapám. 1992-ben pedig Édesanyám ment el utána, kimerülve. Egyedül maradtam.

Az új negyed nemrég még szép volt. Fás, friss, magasztos-csendes és tiszta. A házak még alacsony díszkerítéseket viseltek, a virágos előkerteket szorgalmas asszonyok és hozzáértő kertészek ápolták, öntözték. Minden ház lapos volt, legfeljebb csak egyesek felsőemeletűek. Magas, lombos hársfák ívelték át az összes utcát, és karácsonykor át lehetett látni a belülről kivilágított ablakokon, és díszkréten elmerengve el is lehetett képzelni a sok jómódú család életét. Mesebeli volt.

Ma már cement bunkerekben, ágaskodó szürke falak mögött bújnak el a családok. A legtöbb villa komoly módosításokon ment keresztül az óta. A járdák piszkosak, mert már nem takarítják őket a gondos asszonyok. Veszélyes seprűvel-lapáttal lábatlankodni a „senki földjén”! Szinte elképzelhetetlen kint ácsorogni a járdán, hiszen állandóan figyelni kell, lármában élni. Az ember életét vesztheti, ha járdát seper. Beronthatnak házába, mindenét kockáztatja azzal, hogy a nyitott ajtaja előtt a birtoka kinézését csinósítja. Buenos Aires északi zónája egyik legszebb negyedét megváltoztatta a már felmérhetetlen s napról napra növekedő bizonytalanság. Természetesen a neve még mindig „La Lucila” (égből-csillagból fakadó fény) - de a sarkomon a hangulat ólomszomorú...

Csekély tíz utcára lakom a Hungária Egyesületünkől, már harminckét éve. Azt állítják, hogy az ember nemigen megy el onnan, ahol szüleit temette el. Ahol gyermekeit szülte meg. Ahol annyit nevetett és ugyanannyit sírt is. Én sem mentem el. Ablakomból nézem, mint változik a környezetem. Egyre csúfabb, egyre tompább, koszosabb és zajosabb. Lelketlenebb. A táltos vasrácsok mögött próbálkozik még.

tyén Márta volt az, aki mellettem énekelt. Az ő lemezéből tanultam meg akkoriban én is azt a népdalt, amelyet később négy éves lánykám énekelt el! (lásd az erre vonatkozó anekdotát e krónika utáni cikkben, a 2.oldalon):

„Le az úton, szép csendesen lefelé,
Szamosújvár börtön kapuja felé,
Szamosújvár börtönfala de sárga,
oda leszek három évre bezárva...”

Kulcs gondolat:

2012. március 9-én táncszalánc volt a Hungáriában is! A regösök *Máros* együttese szolgáltatta a muzsikát *Jeszsky Leó* (Brazília) értékes szakközreműködésével. A Regösök *Kolomp* al-együttese néhány táncosa pedig először vett részt valódi magyar táncszaláncban, itt, Buenos Aires városában, ahova annyi évtizeddel ezelőtt érkeztek meg a száműzött magyarok, és utódaik változatlanul még „magyarul” élnek!
Zólyomi Kati, néptáncos

Már gyanúsán őszi a hangulat. Az utcák, a szép fák persze nem tudnak sem szennyezésről, sem félelemtől, sem a szomorúságról. Némán nyújtózkodnak felfelé. Még szórvány, csak félig száraz piros levelek hullnak le ágaikról, míg várják a szindús sárgulást, a teljes áprilisi kopaszodást. Lakásom előtt a cseréptető kertés házak helyett, egyik a másikhoz tapadva emelkednek az új szögletes tömbházak. Pontosan hat ilyen ronda, hatemeletes monstrum épült a szemközti járdán. Régebben a teraszomról elláthattam a végtelenig. Enyém volt a láthatár. Meg tudtam állapítani a viharok közeledését, teljes mértékben élvezhettem a hajnal s a naplementét, s mindezt úgy, hogy senki sem figyelte engem a kíváncsi, rábámuló ablakokból... Teljesen megszűnt az intimitásom. Már csak ruhateregetésre megyek fel a teraszra.

Az eltelt nyár alatt visszajött lányom Magyarországról, egyetem és állás áll előtte; fiam, „tisztességes fiú léte”, pótvizsgázott és mostantól a középiskola utolsó sóhajtsait járja. Közben örökre fogadtam egy apró cirmos kiscicát. Ide-oda teszegettem tanácsalanságomban, és felelősségtudattal tele ingadozva láttam neki az újabb évnek. Csalogatónak de igen gondterheltenek jelentkeznek. Majd megoldom.

Néha azért lemegyek és jó gyorsan felmosom a járdámat. Utána a lakásom örző belsejében szövöm tovább fantáziadús álmait, s sorrendbe csoportosítom a sorakozó elintéznivalókat.

Zólyomi Kati

„Bármilyen legyen is a kincsed,
úgy tartsd a markodban,
mintha vizet tartanál. Mert
ha megszorítod, eltűnik. Ha
kiszajátítod, tönkreteszed.
Tartsd szabadon - és örökre
a tiéd marad.”

(Buddha)

DÉL-AMERIKAI MAGYAR NÉPTÁNCMOZGALOM

Kedves HUFIIolvasó!
A XI. Dél-amerikai Magyar Néptáncalálkozó évében itt, Buenos Airesben: mélyülünk el a mozgalomra vonatkozó tárgykörben. Ismerjük meg a kezdet meghatározóit, képzeljük el, milyen is lehetett az ihlet, amely a kommunista időkben mégis megmentette és felszínre hozta az eltitkolt fiatal magyar érzéseket. A magyarországi táncművészet oldott fel sokmindent! Igen érdekes megtudni, hogy s mint volt, mert bizonyára nem volt könnyű, mert sok ember életét változtatta meg, s máig is a legerősebb magyar hagyományokat védő konceptus!

Íme a magyar táncművészet története!

„Honnan járnak, honnan hozták?
Honnan e mozdulat-ország?
S milyen titkos adó-vevők fogják,
folyton sugározván,
az egyazon vér
és velő hullámhosszán?”

(Kányádi Sándor)

Micsoda kifejezés: „táncművészet”? Hiszen falai közt nem is lehet más, mint táncmuzsika-tánc! Átadás, mozgásöröm, kommunikáció. Az ember legalapvetőbb s régibb eszközeinek egyike! Aki táncol, megfigyelheti, hogy gyakorlata alatt amolyan patyolattiszta úr keletkezik elméletében, s alap gondolatai csak a következő testfigurához kapcsolódnak, mint ha egyszerűen éhséget érezné s csak azt akarná pillanatnyilag lecsillapítani. Pihe-nés, leállás, feltöltés!

Halmos Béla és Sebő Ferenc

Együtt a legarchaikusabb rituálisokhoz fűződik. Körök, forgások, dobbantások és végül a modernebb viszonyok, vagyis a kezek másodpercnyi összekulcsolása, az iramodó testek egymásközi érintése következik. Nem túlzok, ha a hozzácsatolt kiállítás világát extázisnak nevezem el. E fogalmak egyértelműen örökölték. Csak az élettapasztalatot kell kiegészítésként hozzáadni. Mintha az újszülött csecsemő már magával-magában hozná a kezdet kezdetétől ez élvezetet. De vajon hol az a kezdet?

Míg élek, emlékezni - és csodálkozni - fogok egy itthon történt eseményre, amelyet már régebben is megemlékeztem az olvasónak: lányommal lehettem úgy 6 hónapos terhes. Előadásra készültem, és legalább két hónapon keresztül egy-egyetlen népdalt gyakoroltam itthon magamban. Sokszor, s ahogy ilyenkor illik, az állandó ismétlés keretében teljes szívből énekeltem, míg takarítottam, míg főztem, míg mostam-ágyaztam. A bizonyára gyönyörű de igen nehéz dallamú dal legminimálisabb sarkait is áttanulmányoztam. Elteltek a napok, a hetek. A fellépés bekövetkezett és utána a szép mezőségi népdal elhallgatott, kimaradt a mindennapjaimból. Kislányom 4 éves lett. Hideg téli délután volt. Akkorra már 2. gyermekem, a fiam is megszületett. A két gyerek szórakozott a nappaliban. Játékok heverték mindenfelé, és karjában ringatva az egyik babáját, lányom elkezdett énekelni. Nyugodtan, szinte ösztönösen, muzikálisan és lágyan, kedvesen. Mint akinek rövid életéhez még ez is teljes mértékben hozzátartozna. Felkaptam a fejemet már csak arra is, hogy milyen szépen ejtette ki magyarul azt, amit dúdolgatott. Hirtelen ismerősnek is tűnt a dallam, majd a szöveg is, de még egyáltalán nem voltam képes elképzelni hova helyezzem, milyen elmúlt átélttel azonosítsam az egész helyzetet. Lányom már a 2. versszaknál tartott, amikor rájöttem: pontosan „azt” a siratót

énekelte, amit csak tőlem hallhatott, amikor még méhemből szundikált... Az érdekes viszont az volt, hogy kérésemre már nem tudta újból énekelni. Természetesen azt sem tudta megmondani, hol s kitől tanulta. Továbbállt - és önfelédten játszott tovább.

Sokat gondolkodtam ezen, és bensőséges érzéseim mellett a meglepődés válaszára vált az évek során. Csodás, perfekt, szenzációs a bizonyosodás!

Táncművészetben is valahogy így működünk. Felbukkan belőlünk az ösztön, és a hangulathoz illően szedjük elő mindazt, ami bennünk van ahhoz, hogy egy vadidegen partnerrel is eljárassuk a néptáncmotívum kincseinket. A vadidegen ismert barátává válik, olyannyira, hogy még verejtéke is kellemesen ismerős.

A táncművészet mozgalom a hetvenes években született meg Magyarországon a „hidegháború” legkegyetlenebb évei alatt. 1972 májusában nyílt meg Budapesten az első táncművészet! A legendás **Novák Ferenc, Sebő Ferenc, Martin György, Halmos Béla** voltak ott. Egy teljesen új irány kapott óriási erőre, szinte új szakma születésének is nevezhetjük! Olyan életképes és sikeres, amely máig is mintáérték a magyar folklórral foglalkozóknak, és az egész világon szakfejlődést s élvezetet serkentő alkalmat nyújt mindenki számára. A táncművészetnek ui. voltak igen kimagasló előzményei, mint a hagyományörző „**Gyöngyösbokréta**” mozgalom, amely a két VH között virágzott, egészen a II. VH végéig. Ugyancsak az ötvenes évek elején alakult meg **Rábai Miklós** Magyar Állami Népi Együttese is, amely hihetetlen esztétikával emelte színpadra a kezdődő gyűjtések friss anyagát. Ezek serkentették azt az igényt is, amely évekkel később a táncművészet mozgalom alapköve lett.

Sebő Ferenc

szükséges légkört teremtették meg! Mindenesetre a hetvenes évek közepére már a **Kassák Klub Sebő Együttes** táncművészeiről valamint az első táncművészet-táborokról beszélt minden érdekelt!

Hát pontosan így indult be a kezdő magyarországi táncművészet mozgalom. Táncosok, koreográfusok, zenészek, kutatók, együttesek jelentek meg. A balettintézet növendékei mellett a vidéki táncosok és zenészek is mind állandó adatközlők voltak. Megfogalmazhatatlan lendület vitte előre a mozgalmat!

Amatőr szinten is forrt a táncvilág. A gyűjtés aranykora volt. Kezdetben három híresebb táncművészet fogadta az érdeklődők tömegét: a **Fővárosi Művelődési Ház**, a **Műszaki Egyetem „R” klubja** és a **Kassák Művelődési Ház**. Lényegében az történt, hogy az akkori budapesti Bihari néptáncosok felfedezték a „szabadtánc örömet”, vagyis a komponált és koreografált táncsorozatok helyett a rögtönzöttet. Ott is voltak mint házigazda-táncosok az első táncművészet. A siker olyannyira felülmúlta az elvártat, hogy „nyílt ajtó” rendszert avattak fel, de már a **Bartók együttes** táncosaival, akiknek módszeres vezetőjével, **Timár Sándorral** átvették a táncművészet szervezését

Széken (Korniss Péter képe a 60-as évekről)

és persze a táncoktatást is.

Az **első erdélyi táncművészet** viszont 1977 elején tartották, Kolozsvárott. Az erdélyi táncművészet mozgalom leírhatatlanul jelentős azóta is. Azonnal **Könczei Ádám** néprajzkutató neve jut eszembe, aki elsőnek széki legényeket kért fel táncok bemutatására a város egyetemistái előtt. Nagy ellenzék indult el ellenük a román államhatóságok részéről. Habár nem volt hivatalos betiltás, a táncművészetek életét lehetetlenítették meg. Igen megszenvedett idők voltak.

Tovább gondolkodom: **Kallós Zoltán** népzenekutató neve bukkan fel, és az akkori **Bodzafa együttes Pávai István** és **Panek Kati** barátaimmal. Mindenesetre irtó sok erdélyi fiatal zenész fejlődött s fejlődik azóta, szóval egyáltalán nem áll fenn az elmúlás veszélye. A sok hagyományos és minden nyáron megtartott tánc- és zenetáborok feltétlenül itt kerülnek lényeges megemlékezéshez.

A **rendszerváltás** (1989 vége) hatalmas változásokat hozott magával. A szabad magyar érzés és az egyik legnagyobb akkori tápláléka, a táncművészet mozgalom elöntötte a hozzá rokonuló intézményeket. Népzeneoktatás indult az iskolák 3 fokán, a néptáncoktatás pedig bekerült az általános iskolákba is. Néptáncszak indult a Táncművészeti Főiskolában. Megszületett a **Folkmagazin**, a **tancmuzsika.hu** hivatalos internetes honlap, az internetes **Folkrádió** is 24 órás, kizárólag népzene adásaival. Lassan egyre változatosabb néptáncok kapcsolódó ajánlatokkal gazdagodott a szakkör: versenyek, szakmai minősítő, és persze a már véglegesen hagyományos évi táncművészet alálkozó. Nem sok idő kellett elteltel ahhoz, hogy a magyar kortárstánc is a néptáncra alapozza legfantasztikusabb produkcióit. Nem szabad említés nélkül hagynom az „István a király” rockopera hatását sem!

A magyar szféra és az UNESCO: A szellemi kulturális örökség megtartásáról nyilatkozó UNESCO-egyezményt 2003-ban fogadták el: 2006-ban csatlakozott Magyarország az egyezményhez. Az ösöktől örökölt hagyományokat, előadóművészeteket, társadalmi gyakorlatokat, ünnepi rítusokat, régi iparágak tapasztalatát foglalta magába. A magyar táncművészet más hagyományörző gyakorlattal együtt szerepelt a szellemi kulturális örökség megőrzését szolgáló regiszterbe felterjesztett elemek között. Az UNESCO-ban 49 szokás-hagyomány pályázott. 2011-ben került fel a magyar táncművészet az UNESCO listájára, mint a „**Legjobb megőrzési gyakorlatok regiszterébe**”. Addig egyetlen magyar elemként a mohácsi busójárás szerepelt rajta.

Novák Ferenc Tata koreográfus nyilatkozata az MTI-nek: „Az UNESCO elismerte a magyar táncoktató modellt, s a szelle-

Novák Ferenc Tata

mi örökség listájához csatolta. A magyarországi táncművészet mozgalom nyomán alakultak meg szerte Európában a táncművészetek, mindenütt a saját hagyományt dolgozták fel, de mindenütt táncoltak magyar táncokat is, amelyeket tőlünk tanultak, és a **táncművészet elismert hungarikummá vált**”.

Széki oktatás a Kassák klubban

Most pedig két „izgalmas” hozzáfűzés a kezdetbeli főszereplők szavaival:

- **A „modern” táncművészetről, Halmos Béla tollából:**

„A táncművészet nem produkció, hanem olyan szórakozási forma, amelyben a népzene és a néptánc eredeti formájában és funkciójában jelenik meg. Már nem ösztönösen hagyományozódnak, hanem a tudományos kutatás eredményeit alkalmazva, tudatos válogatás, összehasonlítás és összegezés után kerül be a táncművészet repertoárjába. A táncművészet mozgalom olyan kisközösségek összessége, amelyben a résztvevők aktívak, de úgy, hogy már az első megtanult dallam vagy az első lépések is örömet okoznak!”

- **Sebő Ferenc a táncművészet mozgalomról:**

„A táncművészet ötlete a Bihari együttes táncosaiban merült fel, akik frissen megélt széki (Mezőség-Erdély) élményeiket akarták megosztani másik három táncgyűjtéssel egy zártkörű rendezvény keretében. A Liszt Ferenc téri könyvesbolt klubhelyiségében széki ruhába öltöztek, és pálinkával, nagyméretű Korniss-fotóval (**Korniss Péter: híres fotográfus, aki az 1996-os Regösünk I. erdélyi turnéját kísérte végig. ZK.**) fogadták a meghívott vendégeket. A bemutatandó széki táncokhoz élő zene is kellett, és akkor ezt rajtunk kívül meg senki nem tudta szolgáltatni. Így kerültünk mi oda **Halmos Bélával**. Amikor aztán a nagy sikerre való tekintettel fölmerült az ismételt megrendezés igénye, kiderült, hogy az utcáról is sokan be szeretnek volna jönni, és szívesen eltanulták volna az ott látott táncokat. A szervező **Lelkes Lajosok** viszont világosan tudták, hogy Magyarországon gyülekezési tilalom van, ezért eszükbe sem jutott a nyilvánosság számára is hozzáférhetővé tenni a rendezvényt. Klubtagságról beszélgettek, ami kizárhatná, hogy „akárki” bejöhessen ide... Erre mi azt mondtuk, hogy a magunk részéről éppen azt szeretnénk, ha akárki bejöhetne, s ha ezzel összefüggően megszervezhethetnék a táncoktatást is. Mivel e két kérdésben nem tudtunk megegyezni, a Bartók Együttes táncosaival összefogva elvonultunk egy másik helyszínre táncművészet szervezni az általunk s **Martin György** által is jónak tartott feltételekkel: ez a **Fővárosi Művelődési Ház** körterme volt. Így indult be az első, valódi táncművészet nyitott kapukkal, nagy tömegekkel és táncoktatással. Az ösöktől előtti fél órát „előtáncművészet”-nek neveztük, s a tanítás a Bartók Együttes táncosaival közreműködésével, **Littkei Pista** irányításával zajlott. (Ez persze azt feltételezte, hogy a Bartók együttesben **Timár Sándor** az egész társaságnak megtanította kötetlen, párostánc formában az egész széki táncrendet).

A hagyományörzés már harminc éve igényelt valamiféle háttérintézményt, a táncművészet mozgalom s a Timár-pedagóg-

Folyt. a 3. oldalon ►

A KOLONIA ÉVADNYITÓJA

Fotó Jakob

Lapzárta után szeretnék még ebben a számban röviden hírt adni arról a szép, méltó ünnepéről, amelyben a kolónia érdeklődő tagjai részesültek a magyar Nemzeti Ünnep alkalmából szombaton, március 17-én, a Hungáriában.

A nagyterem színültig megtelt. Figyelemreméltó pontossággal indult az ünnep. Az Egyesület elnöke, **Zombory István** néhány kötetlen, formáságokat mellőző szóval üdvözölte a megjelenteket: a hivatalos Magyarország képviselőit, **dr. Varga Koritár Pál** nagykövetet és feleségét, **Bettit**, az **elsőbeosztott tanácsost, Barcsi Gyulát**, valamint a látogatásban ittlévő barilochei **tb. konzulasszonyt, Sisa Helgamariát**.

Sisa Helgamaria, barilochei tb. konzulasszony
Fotó Balhazár

Dr. Varga Koritár Pál volt a díszszónok (1. főszovalalását a szomszéd hasábon). Szavaival a történelmi visszapillantáson kívül találóan rátért a közelmúltban és jelenben zajló magyarországi eseményekre, amelyekről a kolónia tagjai jól értesültek és amelyekben igen sokan lelkiileg, eszmeileg részt is vettek.

Ez után kezdődött az ünnepi program, amelyet a Hungária Magyarországról érkezett vendége, **Havas Judit előadóművész** állított össze és rendezett. Változatos, pergő programjába ügyesen bevonta a fiatalságot szavallással (**Grabner Pisti, Arcagni Inés és Makkos Viki**), valamint a **Regösök** közül néhány igen mutatós, kiválóan összeszokott párt, népi öltözetben. Mindez a megszokottnál tarkábbá, változatosabbá tette az ünnepélyt és igen jó keretet nyújtott a lényeghez, a művészno szavallataihoz.

Havas Judit előadóművész
Fotó Balhazár

TÁNCCHÁZ...

gia pedig remekül előkészítette a terepet bel- és külföldön. Olyan tömegeket mozgalt meg és állított maga mögé, amire az „Éneklő Ifjúság” kórusmozgalma óta nem volt példa. Így alakult ki a **Hagyományok Háza** gondolata a harminc év tapasztalataiból. A Hagyományok Háza nemzeti intézmény, amely azt jelenti, hogy közpénzből fenntartott működése az egész társadalom, az összes adófizető együttes érdekeit szolgálja. **Halmos Bélával és Nagy Alberttel** havonta „Öregek Táncát” tartunk a Fonóban. Zenésztársaim **Barvich Iván, Perger László, Orczi Géza**, akikkel (és néha **Sebestyén Márty, Palya Bea** vagy

Méltó ünnepély a magyar Nemzeti Ünnep emlékére a Hungária és a magyar nagykövetség közös rendezésében

Havas Judittal kitűnő előadást élvezhettünk. Színpadi megjelenésével, erős, megszehordó mezzohangján kiváló dikcióval előadott vers- és prózamondásával szembesített minket a kiforrott művészi alkotással. Már a néhány nappal korábbi ismerkedési esten is megnyerte publikumát, de az ünnepségen mutatta be valódi erejét, a művészi szavallást.

Nehéz a március 15-i ünnepségekre újszerűt nyújtani! Azonban Petőfi ezzel a „Szabadság, szerelem...” című esttel nem kaphatott volna jobb és szebb méltatást. Köszönet érte a művésznőnek, a közreműködőknek, de elsősorban a Hungária Vezetőségének, hogy ezt létrehozta. Gratulálunk!

(Zárójelben kis megjegyzés: miért csak vetített képek erejéig használjuk a modern technikát? A hiányos akusztikájú teremben a mikrofon hiánya már a terem 3. sorától kezdve hátrafelé kényesen érezte magát! Ez pedig igen könnyen orvosolható...)

Az est a nagykövetség meghívására kottéllal folytatódott, és sokan vettek részt az azt követő társasvacsorán. (HKZS)

▶ A koktél alatt Zombory István elnök és az ifjú, Talpra Magyar!-t szavalló Grabner Pisti kíséretében
Fotó Jakob

▼ A fiatalok szokásos tudásukat mutathatták be
Fotó Jakob

▼ Emléksorok beírása az Egyesület emlékkönyvébe.
Háttérben Zöldi Marci alelnök, volt elnök
Fotó Jakob

folyt. az előző oldalról

Bognár Szilvi baráti közreműködésével) évek óta énekelt versek ürügyén a magyar kultúratörténetben bolyongunk, s laza, zenés beszélgetéseinkben hol egy népdal, hol egy versforma, hol egy tánclépés világítja meg, hogy az európai kultúra mélységés mély kút, amelynek értékeit, részleteit ugyan külön-külön őrizgetjük, de annak az egészéből fakadó öröm mindenkié”. (forrás: fidelio.hu)

Megj.: A téma kapcsán közölt illusztráló fotók – 1. és 2.o. - Perger László felvételei (színes, Bp. 2012) és a tánccház kezdete dokumentum Korniss Péter fekete-fehér képei).

Dr. Varga Koritár Pál magyar nagykövet ünnepi díszbeszéde a Hungáriában

Nagy örömmre szolgál, hogy ebben az évben is együtt ünnepelhetünk: az Argentínában élő magyar közösségek képviselői és a nagykövetség munkatársai.

Az 1848-as forradalom és szabadságharc 164. évfordulójára emlékezünk ma.

Jó dolog, sőt rendkívül fontos ez a közös ünnepelés:

- erősíti az összetartozás érzését,
- hangsúlyozza, hogy az egész magyar nemzet - amelynek Önök ugyanolyan szerves részei, mint mi vagyunk - közös nagy ünnepéről van szó,
- olyan ünnepéről beszélünk, amit nem idegen hatalmak kényszerítettek ránk, hanem valóban a magyar nép hősiességére emlékeztetnek,

Dr. Varga Koritár Pál nagykövettel
Fotó Jakob

- továbbá olyan jelesen a p o k r o l , hetekről, hónapokról szól, amelyek megítélése kiállta az idők próbáját, a történet-szek kritikáit. (Persze tudom, voltak/vannak véleménykülönbségek Széchenyi István és Kossuth Lajos politikáját és az események mondatát illetően, mégis bátran azt lehet mondani, hogy a széles közvélemény számára az 1848. március 15-i forradalom és az azt követő szabadságharc a magyar történelem könyvének legfényesebb lapjai közé tartozik.)

1848. március 15-e az a nap, amelyre minden magyar, határon belül és azon túl büszkeséggel gondol. Büszke is lehet, mert a márciusi ifjak példaértékű cselekedetét hajtottak végre, amikor szembeálltak az elnyomó külső hatalommal, és nem félve a megtorlástól, a legvédtelenebb fegyverrel, a tiszta szavak erejével indultak harcba.

Kokárda, Nemzeti Dal, Táncsics Mihály, Pilvax Kávéház, Petőfi Sándor, Jókai Mór, Vasvári Pál, Kossuth Lajos, Landerer nyomdája, a Tizenkét pont, forradalom, márciusi ifjak, Nemzeti Múzeum, szabadság - ezekről a fogalmakká vált szavakról minden magyar embernek ugyanaz jut eszébe: a legnagyobb nemzeti ünnepünk, az 1848. március 15-i forradalom és szabadságharc.

1848. március 15-e a magyar szabadság születésnapja, e mellett a polgári Magyarország születésének napja. Ez a nap mindörökké magyar. Sosem fordulhat elő, hogy valaha kiradírozzák az emlékezetünkéből. Még akkor sem, ha vannak, akik időről időre megpróbálkoznak ezzel. Március 15-e azonban olyan a magyarság történetében, mint a bűvópatak: újra és újra felszínre tör. Amikor nagy szükségünk van rá, akkor előbukkan, mindig erkölcsi alapot szolgáltat, és felkellesíti a magyar szíveket. Emlékezzünk csak az 1956-os forradalom, vagy akár az 1989/90-es rendszerváltás politikai céljaira, jelszavaira.

Március 15-e számunkra a hazaszeretet és a nemzeti függetlenség szinonimája. A márciusi ifjak ékes példáját adták annak, hogy az akkori nehéz történelmi környezetben hogyan lehetett kivívni egy nép szabadságát, függetlenségét. Am ez nem jelentette és ma sem jelenti azt, hogy 1848-49 hősei azt egyszer és mindenkorra kiharcolták volna. Adtak nekünk egy mintát, egy örök magyar eszményt, amelyért meg kell nekünk is küzdenünk. És minden magyar nemzedéknek meg kell harcolnia a polgári Magyarországért, nemzetünk függetlenségéért.

Ez az egyik legfontosabb, máig ható tanulsága, sőt üzenete az 1848-as eseményeknek. Nézzük meg például, hogy mi

történik ezekben a hetekben - hónapokban Magyarországon és Európában. Erről beszéltem a minap a Mindszentynumban tartott előadásomban.

Tényként kezelhető és megkérdőjelezhetetlen, hogy hazánk ma és már több mint 20 éve demokráciában él, ahol érvényesülnek az emberi és alapvető állampolgári jogok, működnek az ez biztosító intézmények, valamint a gazdaságban a piac törvényei uralkodnak. Ennek ellenére az ország folyamatos támadásoknak van kitéve egyes európai és amerikai politikai körök és a nemzetközi sajtó részéről. Magyarország helye és jövője egyértelműen az Európai Unió keretében van illetve képzelhető el. Teljes mértékben oszthatjuk az univerzális és európai értékeket, és politikailag elkötelezettek vagyunk az Európai Unió tagországai közötti minél szorosabb és mind több területre kiterjedő együttműködés mellett.

Vannak ugyanakkor olyan területek, ahol az Európai Uniónak nincs, vagy felfogásunk szerint nem lehet kompetenciája, beleszólása. A világ többi országától még kevésbé fogadhatjuk el az utóbbi időben kapott kemény kritikákat. Ebben az értelemben tehát - persze nagyon szimbolikusan - de ma is folyik egyfajta szabadságharc, folyik a küzdelem az ország függetlenségének elfogadhatóságáért. Azt szeretnénk elérni, hogy az európai közösség és a világ közvéleménye elismerje a saját sorsunk alakításához fűződő természetes jogainkat, például azt, hogy az év elején hatályba lépett új alkotmányunkban történelmünk hagyományos értékeire, a kereszténységre, a családra és más tartós polgári eszmékre hivatkozzunk, azokból táplálkozzunk. Meg kell értetnünk a világgal (hogy egy másik példát említsek), hogy a Magyar Nemzeti Bank elnökének, mint felelős állami tisztviselőnek igenis a magyar alkotmányra kell esküt tennie, de ettől még a központi bank elvárt szakmai függetlensége nem csorbul.

Ilyen és ehhez hasonló kérdések országunk szuverenitását érintik, ezért mondtam meggyőződéssel azt, hogy a legendás márciusi ifjak akkor elért eredményeikért a történelem viharaiban ugyanúgy, mint a mai változó és roppant bonyolult nemzetközi helyzetben újra és újra harcot kell vívni. Ugyanakkor biztos vagyok abban, hogy a magyar nép ezúttal is felül fog kerekedni belső nehézségein, és győzedelmeskedni fog abban a harcban is, amit most bizonyos külső politikai erők ellen kénytelen folytatni. Ebben a küzdelemben pedig segítségül hívja az 1848-as forradalom és szabadságharc máig ható eszméit, az abban résztvevők elszántságát.

Egy Kölcsey Ferenc idézettel szeretném befejezni rövid beszédemet: „Nemzeti fény a cél. Hogy elérjed, forj egybe, magyar nép.” Kölcsey és 1848-49 hősei tisztán látták: ahhoz, hogy nemzeti céljainkat elérjük, ahhoz, hogy a nemzeti fény megvalósulhasson, ahhoz egybe kell fornia a magyarságnak. Jól tudjuk, hogy ez mennyire nehéz feladat. A Magyarországon jelenleg folyó társadalmi átalakulásnak azonban korábban nem tapasztalt támogató bázisa van. Ilyen módon megvan a remény arra, hogy a tervezett reformok célba érnek. De természetesen az lenne az ideális, ha ez a folyamat nemzeti konszenzus keretében zajlana, azaz, ha népünk összefogva országa felemelkedése érdekében, és a sajnos ma is látható megosztottság csökkenne, illetve megszűnne. Akkor pedig valóban együtt ünnepelhetne a magyarság, mint ahogyan tesszük itt, ebben a patinás székházban.

Ezen gondolatok jegyében szeretném Önöket köszönteni, és Mindnyájuknak jó ünnepelést és jó egészséget kívánni.

Köszönöm szíves figyelmüket.

Zsuzsi íróasztaláról...

Lajtaváryné Benedek Zsuzsi cst. rovata

Helyesírás és szarvashibák

Milyen nehéz helyesen írni, ugye? Annyi levél, körlevél jön, megy. Ebben a futó világban sietünk, hajt a tatar, gyorsan megírjuk a mondanivalónkat, megnyomjuk a gombot, és már megy is az üzenet szerteszét a világba. Nem állunk le átolvasni, nem vesszük komolyan azt, hogy hibátlanul írjunk. Nem bánjuk a szarvashibákat. Ha kétely van, megnézzük a szótárban? Megkérdezzük valakit? Sokszor hallottam olyat, hogy én már negyed-generációs vagyok, egyáltalán nagy szó, hogy beszélem a nyelvet, nem szégyen, ha hibásan írok". Felületes gondolkodás. Mekkora nagy tévedés. Mindannyian, akik magyarnak valljuk magunkat, felelősek vagyunk anyanyelvünkért. Ha azt akarjuk, hogy megmaradjon, ápolnunk kell, naponta, mint ahogyan naponta meglocsolunk és gondozunk egy növényt. Felelősek vagyunk!

Nézzük meg a nagyon gyakran előforduló helyesírási szarvashibákat:

LESZ: Holnap szép idő lesz. Sokan dupla sz-szel írják. Miért? Azért, mert tényleg erősen ejtjük ki. De nem úgy van! Sima sz-szel kell írjuk.

JÖSSZ: Ezt viszont igenis dupla sz-szel írjuk. Szinte ugyanúgy hangzik ez a két ige: lesz, jössz, de másképp írjuk. Gondoljunk arra: jössz dupla sz, mivel két lábon jövök.

ROSSZ: Ha már, akkor ezt is idesoroljuk: emlékezz, dupla sz.

MINÉL... ANNÁL: Minél többet olvasok, annál többet tudok. Miért írjuk az egyiket egy n betűvel, a másikat kettővel? Itt egy toldalék kerül a szóhoz: -nál, -nél. Az egyik esetben mi + nél = minél, a másik esetben az + nál = aznál lenne, de hasonulás folytán a z átveszi az n hangot. Tehát, amikor azt mondom: MINÉL... nincs miért két n betűt írjunk.

PONTOSAN: Miért írjuk sokszor dupla s betűvel? Erősen hangzik, ez igaz. De nincs miért megduplázni. Nézzük meg, hogy miért. Ez a szó határozószó (adverbio). Azt mondja el nekünk, hogyan csinálunk valamit. Hogyan képezzük ezeket a szavakat?

Melléknév + -an, -en toldalék. Például:

- Milyen? Szép. Hogyan énekel? Szépen énekel.
- Milyen? Vidám. Hogyan mesél? Vidáman.
- Milyen? Halk. Hogyan beszél? Halkan beszél.

Hát akkor ugyanezzel a módszerrel alkossuk tovább a szavakat:

- Milyen? Pontos. Hogyan indul? Pontosan.
- Milyen? Felelős. Hogyan dolgozik? Felelősen.
- Milyen? Gyors. Hogyan megy? Gyorsan.
- Milyen? Ideges. Hogyan beszél? Idegesen.

PONTOSSÁG: És akkor most ezt miért írjuk dupla s-sel?

Nagyon egyszerű! Most főneveket képzünk egy melléknévből. Most a toldalék az -SÁG, -SÉG. Tehát ha a melléknév s betűvel végződik, akkor hát két s lesz belőle. Figyelj csak:

- Milyen? Szép. Mi? A szépség.
- Milyen? Drága. Mi? A drágaság.
- Milyen? Bolond. Mi? A bolondság.
- Milyen? Pontos. Mi? A pontosság.
- Milyen? Felelős. Mi? A felelősség.
- Milyen? Ideges. Mi? Az idegesség.

„MAGYAR” ÉLETÜNK SZÍNEI

Budapesti tudósítók:

Espinosané Dr. Benkő Teri cst. és Espinosa Zavarce José Vicente st.

Már többször tapasztaltuk, hogy itt is nehéz megtalálni az egészséges közéletet. Inkább a végletek a jellemzők, a tiltás nagyon „menő”(!).

Januárban hatályba lépett az a törvény, amely zéró toleranciát hirdet a dohányzással. Nagy megosztást eredményezett, és van, aki ellenzi. Van, aki teljesen egyetért vele (mint nálunk José férjem) és van, aki inkább egy középpontot választott volna (mint én).

Habár nem dohányzom és nem is támogatom ezt a szokást, többen nem értünk teljesen egyet ezzel a törvénnyel.

Heintz Tamás Fideszes képviselőnek kezdeményezésére a parlament elfogadta a nemdohányzók védelméről szóló törvényt, amelynek értelmében januártól lényegében minden zárt légtérű helyen tilos lesz a dohányzás. Munkahelyen, éttermekben és kocsimákban csak szabad levegőn, illetve közvetlen a bejárat előtt lehet rágyújtani.

Szerinte, ha ezt a törvényt mindenki komolyan veszi, az nagy előrelépést jelent majd az egészségügy területén is. Erőszakkal ugyan senkit nem lehet rávenni, hogy leszokjon a dohányzásról, de a törvényi tiltásból fakadóan kevesebben és kevesebb alkalommal tudnak majd rágyújtani, s ez a cigarettafogyasztás radikális csökkenését eredményezheti.

*

Egy nemrég megjelent tanulmány szerint az EU-n belül a 65 évesnél fiatalabbak között hazánkban vesztik életüket legtöbbször koszorúér-betegség (ide tartozik a szívinfarktus vagy szívroham is) következtében, férfiak-

nál és nőknél egyaránt. Így egy éven belül a 65 évesnél fiatalabb 100.000 magyarból 105 férfi és 28 nő veszíti életét koszorúérbetegség miatt hazánkban, míg Franciaországban csak 17 férfi és 3 nő. A tanulmány szerint Magyarország a dohányosok arányát (37%) tekintve is az élcsoporthoz foglal helyet.

Ennek következtében mi már élveztük a füstmentes étterem előnyeit, s nagyon jó úgy hazaérkezni, hogy nem kell minden ruhadarabot a szennybe dobni. Elmenni kuglizni, és nem büzlenni utána.

Az is jó, hogy a buszmegállókon is tilos dohányozni. A gyerekek is nap mint nap várnak a buszra, villamosra. Mindketten egyet értünk a nem dohányosok védelmével!

Mi történik a munkahelyeken? Elvileg ott sem szabad rágyújtani, zárt helyiség az is. Csak az a gond, hogy így is rágyújtanak, titokban.

A kórházakban például még a szabadban sem szabad dohányozni. El kell menni a kórház területéről legalább 5 méterre. Igenám, de aki nagy dohányos, az nem bír ki 12 óra munkát rágyújtás nélkül. Talán jobb lenne, ha lennének erre kialakított helyek.

A tűzvédelmiek sem örülnek neki, mert a titokban elejtett csikk baleset veszélyes.

Nem tudom hogyan alakul majd. Lehet, hogy tényleg beválik. Nagyon remélem. Mindenképp egy fontos és „bevállalós” lépés előre!

Szeretettel,
Teri

ÓRAKOR: Mennyire szeretik sokan két k betűvel írni. Miért? Nem indokolt. Itt most a -kor toldalékról van szó. Mikor? kettőkor, háromkor, négykor, ötkor. Vagy négy órakor, három órakor. Az órának nincsen saját k betűje!

AZT, EZT, BIZTOS: Ezekben a szavakban a z betű sz-nek hangzik. Ezt hívják hasonulásnak. Amikor a z után t betű következik, akkor a kiejtés változik, sz-nek hangzik. De ha tudjuk, hogy a szó eredete EZ, AZ, akkor nincs kétely, hozzáfűzzük a tárgyest t betűjét, és kész. A biztos szónál, ha tudjuk, hogy a bizni, bizikből ered, akkor ott sem lesz bajunk a helyesírással.

IGAZSÁG: Itt is egy hasonulás előtt állunk. Figyeljük meg az összetételt. Az igaz melléknév megkapja a -ság toldalékot, hogy főnév legyen belőle. Mindig figyelniünk kell a szó eredetére. A z + s kiejtése megváltozik, s + s lesz belőle.

EGÉSZSÉG: Most már te is el tudod magyarázni, miért írjuk így. Különböző ez is a kedvenc szavaim közé tartozik. Milyen más nyelv fejezi ennyire világosan ki azt, hogy jól vagyunk, hogy a szervezetünk jól működik? Hogy „egészségesen” vagyunk?

ÚJ, UJJ: Létezik a melléknév: nem régi, hanem új. De létezik a főnév, ami a testrésze vonatkozik. Minden kézen öt ujj van. Hogyan emlékezzünk ezek helyesírására? Egyszerű! Sok ujjam van, tehát azt írom sok j-vel.

KISEBB: Miért akarjuk két s-sel írni? Elemezzük: mikor két dolog között minőségi különbség van, akkor kialakul egy új szerkezet: melléknév + -abb, -ebb mint gyors: gyorsabb, mint a nyúl.
finom: finomabb, mint a csoki.
sötét: sötétebb, mint az éjszaka.
kis: kisebb, mint egy babszem.

*

Ne osztogassunk csak úgy betűket! Gondoljuk át, hogyan keletkeznek a szavak, mindig keressünk több példát, hogy rájövünk a helyesírási szabályokra. Nagyon érdekes!

Ezek a szavak is sokszor tévesen fordulnak elő! Te hogy írtad volna? Így?

1. VAJON. Vajon ki csöngetett?
2. UTÁNA. Most nem hívom fel. Majd utána.
3. MUSZÁJ. Muszáj többet olvassak, hogy javuljon a helyesírásom.
4. SZABÁLY. Fontos, hogy betartsuk a szabályokat.

Mára ennyit. Ezeket te is vedd komolyan, és ne kövess el szarvashibákat! Ha nem vagy biztos, nézz utána. Még egy jó tanács: Olvass sokat! Az olvasás cáfolhatatlanul fejleszti az írást. Minél többet olvasunk, annál több szót, kifejezést ismerünk meg, és minél többször látunk leírva szavakat, annál inkább rögzül bennünk azoknak a helyesírása. **Gazdagabb tárházból könnyebb válogatni!**

Ami az íróasztalon maradt:

Tiszteld őseidet, mert rajtok keresztül nyertél életet és örököltél Istent és Hazát. (Wass Albert)

Peru, 1492:

- Ön inka?
- Igen. De a bátyám még inkább.

Brazília:

- Miért nem találják Palikát az erdőben?
- Mert Pál ma fa!

HUNGÁRIA
MAGYAR EGYESÜLET

Pje. Juncal 4250 - (1636) Olivos
4799-8437 4711-0144

ELNÖK: ZOMBORY ISTVÁN estebanzombory@gmail.com

Vezetőségi gyűlések a hó 1. és 3. szerdáján.
Választmány: Páros hónapok 3. szerdáján.

Titkárság: Rugonyi Attila

Szerdától szombatig 19 - 21 óra. Hosszú hétvégeken zárva.

hungariabuenaosaires@gmail.com

Étterem: Hétköznap (hétfő kivételével) 18-tól éjfélig
Hétvégén ebéd és vacsora. Asztalfoglalás Sr. Omar

SZEMELVÉNYEK A HKK KÖNYVTÁR KATALÓGUSÁBÓL
(összeállítja Kádárné Bonta Anikó)
Club Hungaria - Pje. Juncal 4250, 1.em., Olivos
4799-8437 - nyitva a hó 2. és 4. pénteken 19-21 óra

- 103 Dénes Tibor: Síröntői beszélgetés
- 107 Herczeg Ferenc: Simon Zsuzsa. Idegenek között
- 267 Eszterhás István: A besúgó és az apostol
- 653 Passuth László: Biborban született
- 941 Verne, Gyula: Kétévi vakáció
- 967 Rejtő Jenő (P. Howard): A 14 karátos autó. A láthatatlan légió
- 1174 Zweig, Stefan: Stuart Mária
- 1789/a Villon, François: A nagy testamentum (ford.: Vas István). Magyar és francia szöveggel
- 1882 Németh László: Negyven év. Horváthné meghal. Gyász.
- 1977 Barabás Tibor: Máglyák Firenzében (Girolamo Savonarola élete)
- 2712 Kenneth, Claire: Minden tavasz véget ér
- 3946 Juhász Gyula: Összes versei
- 4301 Kenneth, Claire: A rubin kereszt
- 4311 Gárdonyi Géza: Szegény ember jó órája
- 4622 Galeotto, Marzio: Mátyás királynak kiváló, bölcs, trefás mondásairól és tetteiről szóló könyv
- 5144 Wass Albert: A titokzatos őzbak. Történetek egy ember életéből
- 5301 Staalesen, Gunnar: Lány a hűtőszekrényben

En castellano

- S-103 HISTORIA (revista-libro) Theész, Juan - Dezső, Ladislao: El litigio entre Hungría y Rumania
- S-213 Márai, Sándor: La herencia de Eszter
- S-259 Krúdy, Gyula: La carroza carnesí

Videokazetták

- VK- 84 Charley nénye (zenés vígjáték)
- VK-101 Magyar építészet (több nyelven)
- VK-165 Röhögőgörcs (bohózatok)